

Administracinė byla Nr. eI3-3336-860/2022
Teisminio proceso Nr. 3-61-3-00786-2022-0
Procesinio sprendimo kategorijos: 41; 55.1.3

VILNIAUS APYGARDOS ADMINISTRACINIS TEISMAS

SPRENDIMAS LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2022 m. gruodžio 22 d.
Vilnius

Vilniaus apygardos administracinio teismo teisėjas Saulius Jakaitis
viešame teismo posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinę bylą pagal atsakovo Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos skundą dėl Lietuvos administracinių ginčų komisijos sprendimo panaikinimo administracinėje byloje pagal pareiškėjų Lietuvos medžiotojų sąjungos „Gamta“ ir Sūduvos medžiotojų sąjungos skundą atsakovui Aplinkos apsaugos departamentui prie Aplinkos ministerijos, tretieji suinteresuoti asmenys – Lietuvos medžiotojų draugija ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija.

Teismas

n u s t a t ė :

1. Atsakovas Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos (*toliau – ir Departamentas*) kreipėsi į teismą su skundu, kuriame prašo panaikinti Lietuvos administracinių ginčų komisijos (*toliau – ir Komisija, ir LAGK*) 2022 m. sausio 17 d. sprendimą Nr. 21R-29(AG-776/06-2021) (*toliau – ir Sprendimas*) ir pareiškėjų Lietuvos medžiotojų sąjungos „Gamta“ bei Sūduvos medžiotojų sąjungos skundą atmesti.

Nurodo, kad Komisija išnagrinėjo pareiškėjų Lietuvos medžiotojų sąjungos „Gamta“ ir Sūduvos medžiotojų sąjungos skundą dėl Departamento 2021 m. spalio 12 d. rašto Nr.(5.1)-AD5-19820 „Dėl teisės medžioti suteikimo ir panaikinimo komisijų sudarymo“ (*toliau – ir Raštas*), kurį Sprendimu panaikino ir įpareigojo iš naujo išnagrinėti pareiškėjų kreipimąsi ir priimti teisės aktų reikalavimus atitinkantį administracinį sprendimą. Komisija Sprendimą motyvavo keliais pagrindiniais argumentais, kaip tai, kad būtent Departamentui kyla pareiga, sudarant Departamento teisės medžioti suteikimo ir panaikinimo komisijas, įgyvendinti medžiotojų asociacijoms suteiktą teisę dalyvauti šių komisijų veikloje, siūlant į jas savo atstovus; skundžiamame rašte pateiktas teiginys, kad Departamentas teisės medžioti suteikimo ir panaikinimo komisijas sudaro tik iš Departamento darbuotojų, yra nepagrįstas nei teisės aktų nuostatomis, nei faktinėmis aplinkybėmis; Departamento Rašte nurodyta pozicija, kad medžiotojų asociacijų, rengiančių medžiotojų egzaminui, dalyvavimas komisijų veikloje prieštarautų Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (*toliau – ir VAI*) 3 straipsnyje nustatytam objektyvumo principui yra nepagrįsta ir menama. Atsakovas pagrįsdamas Komisijos Sprendimo neteisėtumą nurodo, kad Rašte nėra nurodyta, jog medžiotojų asociacijos negali dalyvauti teisės medžioti

suteikimo ir panaikinimo komisijose. Rašte, šiuo aspektu, tik pacituotas galiojęs iki 2019 m. sausio 1 d. reglamentavimas ir dabar galiojantis reglamentavimas bei nurodyta faktinė aplinkybė, kad komisijos sudarytos tik iš Departamento darbuotojų. Prideda Aplinkos ministerijos 2020 m. kovo 18 d. raštą Nr. (65)-D8(E)-1273, kuriame pateikta Aplinkos ministerijos nuomonė dėl ginčo reglamentavimo, kuriame padaryta išvada, kad teisės medžioti suteikimo ir panaikinimo komisijos turėtų būti sudaromos tik iš Departamento darbuotojų. Pažymi, jog Aplinkos ministerija formuoja politiką aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės srityje, todėl turėjo pagrindą vadovautis šia nuomone, tuo tarpu pats Departamentas oficialiai ginčo reglamentavimo neaiškino. Dėl ginčui aktualaus teisinio reglamentavimo nurodo, kad teisės aktuose nėra tiesioginės nuostatos, draudžiančios medžiotojų asociacijoms dalyvauti Departamento teisės medžioti suteikimo ir panaikinimo komisijų darbe ir siūlyti į jas savo atstovus. Teisės aktuose nėra normos, kurioje būtų sąrašas subjektų, kuriems draudžiama ar leidžiama dalyvauti Departamento teisės medžioti suteikimo ir panaikinimo komisijų darbe ir siūlyti į jas savo atstovus. Tačiau Departamento teigimu, tokio draudimo nebuvimas savaime nesuponuoja teisės dalyvauti komisijos darbe ir siūlyti į jas savo atstovus. Nors Medžioklės įstatymo 5 straipsnio 6 dalies 2 punkte nurodyta, kad medžiotojų asociacijos, vienijančios medžiotojų klubus ir būrelius, dalyvauja šio įstatymo nustatyta tvarka sudaromų komisijų darbe ir siūlo į jas savo atstovus, tačiau šią teisę Komisija nepagrįstai aiškina kaip absoliučią (teisę dalyvauti visose įstatyme minimose komisijose). Teisės medžioti suteikimą reglamentuoja būtent Medžioklės įstatymo trečiasis skirsnis. Todėl sprendžiant klausimą dėl teisės medžioti suteikimo ir panaikinimo komisijų sudarymo turi būti vadovujamasi šio skirsnio nuostatomis. Medžioklės įstatymo 14 straipsnio 3 dalis nustato, kad medžioklės egzaminą organizuoja ir teisę medžioti suteikia Aplinkos apsaugos departamento teisės medžioti suteikimo ir panaikinimo komisijos. Nesant jokie detalizuojančio reglamentavimo ir pavedus komisijas sudaryti Departamentui, mano, kad komisijų sudarymas yra būtent Departamento diskrecijos teisė, kurią įgyvendinant, pagrįstai vadovautasi. Be to, būtent tokį reglamentavimo interpretavimą galima suprasti ir iš Medžioklės įstatymo pakeitimo svarstymo Seimo komitetuose. Iš pridedamų kaimo reikalų 2017 m. spalio 25 d. komiteto ir Aplinkos apsaugos 2017 m. lapkričio 15 d. komiteto pasitarimų protokolų matyti, kad medžiotojų asociacijos dalyvavo svarstant Medžioklės įstatymo 5 ir 14 straipsnių pakeitimą, siūlydami neišbraukti 5 straipsnio 6 dalies 2 punkto, tačiau jis paliktas dėl Vyriausybės pastabos, kad vienoje komisijoje medžiotojų asociacijos nariai nurodyti. Todėl sekant šia logika, teisė dalyvauti komisijose palikta vien todėl, kad medžiotojų asociacijų nariai dalyvauja vienoje įstatyme nurodytoje komisijoje. Dėl 14 straipsnio pakeitimo medžiotojų asociacijos teikė siūlymus į Departamento teisės medžioti suteikimo ir panaikinimo komisijų sudėtį įtraukti (įvardinti įstatyme) medžiotojų asociacijų atstovus ir išbraukti kvalifikacinius reikalavimus. Įstatymų leidėjas nepritarė pasiūlymui įtraukti medžiotojų asociacijų atstovus į komisijų sudėtį ir pritarė pasiūlymui išbraukti kvalifikacinius reikalavimus komisijos nariams. Pažymi, kad Sprendime klaidingai suprasta ir interpretuojama Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos (*toliau – ir STT*) 2021 m. vasario 15 d. antikorupcinio vertinimo išvada Nr. 4-01- 1070 „Dėl teisės aktų, reglamentuojančių teisės medžioti suteikimą, panaikinimą, medžioklės kontrolę“ (*toliau – ir Išvada*). STT Išvadoje tik atkreipė dėmesį į tai, kad nei Medžioklės įstatymo, nei Medžioklės taisyklių ar kitų aktualių teisės aktų nuostatos neatskleidžia minėtų komisijų sudarymo principų, veiklos nuostatų, darbo reglamento, reikalavimų komisijos nariams, jų kadencijų trukmės, rotacijų galimybių, interesų konfliktų valdymo bei kitų aktualių aspektų. STT siūlė reglamentuoti teisės medžioti suteikimo ir panaikinimo komisijų veiklą parengiant atitinkamus teisės aktus. Pabrėžia, kad STT Išvadoje nenurodoma, jog komisijos sudaromos nesilaikant teisės aktų reikalavimų, neįtraukiant į jas visuomeninių organizacijų narių, priešingai, atkreipia dėmesį į reikalavimus, keliamus komisijos nariams, „interesų konfliktų valdymo bei kitų aktualių aspektų.“ STT taip pat atkreipė dėmesį, kad laukinių gyvūnų išteklių, kaip valstybės turto, naudojimas turi būti atsparus korupcijai bei efektyviai kontroliuojamas. Kadangi medžiojimas yra laukinės gyvūnijos išteklių naudojimo rūšis, o medžiotojų asociacijos rengia asmenims, kurie rengiasi medžioklės egzaminui, medžiotojų mokymo kursus, tai jų

atstovų dalyvavimas teisės medžioti suteikimo ir panaikinimo komisijų darbe galėtų sukelti interesų konfliktą. STT nuomone, objektyvumo ir šališkumo principas reikalauja užtikrinti tokią egzaminavimo (taip pat ir egzaminų rengimo) komisijos sudėtį, kad niekam nekiltų abejonių dėl komisijos galimo šališkumo ir nebūtina grįsti jo faktinėmis piktnaudžiavimo aplinkybėmis. Departamentas atsižvelgė į STT pastabas. Kitų struktūrinių padalinių pareigūnams buvo nurodyta stebėti egzaminų eigą. Atsakovės teigimu, šiuo atveju pareiškėjai 2021 m. rugsėjo 15 d. kreipėsi į Departamentą prašydami direktorių sudaryti naujas teisės medžioti suteikimo ir panaikinimo komisijas įtraukiant į jas medžiotojų asociacijų, vienijančių medžiotojų klubus ir būrelius atstovus, t. y. prašydami pakeisti Departamento direktoriaus 2019 m. lapkričio 27 d. įsakymą Nr. AD1-232. Komisija, išnagrinėjusi pareiškėjų skundą, iš esmės įpareigojo Departamentą pakeisti direktoriaus minėtą įsakymą. Mano, jog vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (*toliau – ir ABTĮ*) 88 straipsni 2 punktu ir Ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalimi, tik teismas gali panaikinti teisės aktą. Atsakovei iš esmės nesuprantama, kaip įvykdyti Sprendimą nepanaikinant minėto įsakymo.

2. Pareiškėjai Lietuvos medžiotojų sąjunga „Gamta“ ir Sūduvos medžiotojų sąjunga pateikė atsiliepimą, kuriame prašo atsakovės skundą atmesti.

Atsiliepime nurodo, kad Departamentas per siaurai interpretuoja Medžioklės įstatymo 5 straipsnio 6 dalyje numatytas medžiotojų asociacijų, vienijančių medžiotojų klubus ir būrelius, teises, nes kaip tik šios teisės, tame tarpe ir teisė dalyvauti šio įstatymo nustatyta tvarka sudaromų komisijų darbe ir siūlyti į jas savo atstovus, turi būti taikoma visoms Medžioklės įstatyme numatytoms komisijoms, nes ši teisė numatyta Medžioklės įstatymo 1 skirsnyje, reglamentuojančiame Medžioklės įstatymo bendrąsias nuostatas, kurios taikomos visam Medžioklės įstatymui. Dėl atsakovės minimos STT Išvados nurodo, kad atsakovės skunde nurodyti Išvados teiginiai yra išimti iš konteksto ir pritaikyti skundai, nors iš tikrųjų minėtoje Išvadoje nurodyti būtent Departamento veiklos trūkumai, susiję su antikorupecinės aplinkos formavimu. Mano, kad kaip tik įvairių visuomeninių organizacijų įsitraukimas į valstybinių įstaigų veiklą daro šią veiklą skaidresne ir objektyvesne; teigia, kad iš tos pačios valstybinės įstaigos darbuotojų sudarytos komisijos veikla gali kelti pagrįstų įtarimų esant ją neskaidrią, šališką ir neobjektyvią, kadangi tokios komisijos veiklos ir priimamų sprendimų niekas iš šalies nekontroliuoja. Dar nurodo, kad skunde pateiktas teiginys dėl laukinių gyvūnų išteklių naudojimo taip pat išimtas iš konteksto ir nesusijęs su teisės medžioti suteikimu ir panaikinimu, medžioklės egzaminų organizavimu, medžiotojo bilieto išdavimu.

3. Trečiasis suinteresuotas asmuo Lietuvos medžiotojų draugija pateikė atsiliepimą, kuriame prašo atsakovo skundo netenkinti.

Atsiliepime iš esmės nurodo analogiškus motyvus, kurie nurodyti pareiškėjų atsiliepime.

4. Trečiasis suinteresuotas asmuo Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija pateikė atsiliepimą, kuriame su atsakovo skundu sutinka ir prašo jį patenkinti.

Atsiliepime nurodo, kad Komisija Medžioklės įstatymo 5 straipsnio 6 dalies 2 punkto nuostatas interpretavo netinkamai, todėl Sprendime nepagrįstai nurodė, kad medžiotojų asociacijos, vienijančios medžiotojų klubus ir būrelius, gali dalyvauti visų Medžioklės įstatyme numatytų komisijų darbe, o ne tik Medžioklės įstatymo 8 straipsnio 3 dalyje numatytoje komisijoje, kur aiškiai nurodyta, kad į komisijos sudėtį įeina medžiotojų asociacijos, vienijančios medžiotojų klubus ir būrelius. Medžioklės įstatymo 5 straipsnio 6 dalies 2 punkte nustatyta, kad medžiotojų asociacijos, vienijančios medžiotojų klubus ir būrelius, dalyvauja šio įstatymo nustatyta tvarka sudaromų komisijų darbe ir siūlo į jas savo atstovus, tačiau Departamento teisės medžioti suteikimo ir panaikinimo komisijos sudėtis Medžioklės įstatyme nėra reglamentuota. Medžioklės įstatymo 14 straipsnio 3 dalyje ir 16 straipsnio 1 dalyje atitinkamai nurodyta, kad medžioklės egzaminą organizuoja ir teisę medžioti suteikia bei teisę medžioti panaikina Departamento teisės medžioti suteikimo ir panaikinimo komisijos. Atkreipia dėmesį, kad Medžioklės įstatymo 16 straipsnio 4 dalyje numatyta, jog Departamento teisės medžioti suteikimo ir panaikinimo

komisijos informaciją apie priimtus sprendimus panaikinti asmenims suteiktą teisę medžioti privalo pateikti medžiotojų asociacijoms, kurių nariai yra šie asmenys, todėl mano, kad įstatymo leidėjas numatė tokią situaciją, kad medžiotojų asociacijos, vienijančios medžiotojų klubus ir būrelius, nebus įtraukiamos į Departamento teisės medžioti suteikimo ir panaikinimo komisijos sudėtį. Šią nuomonę, be kita ko, patvirtina ir su skundu į bylą pateikta Seimo komitetų Medžioklės įstatymo nuostatų pakeitimo svarstymo medžiaga. Pritaria atsakovo skundo argumentams, kad medžiotojų asociacijos, vienijančios medžiotojų klubus ir būrelius, teisė dalyvauti komisijose palikta vien todėl, kad medžiotojų asociacijų nariai dalyvauja vienoje Medžioklės įstatymo (būtent 8 straipsnio 3 dalyje) nurodytoje komisijoje, o kitose komisijose, priešingai nei nepagrįstai konstatavo Komisija, medžiotojų asociacijos, vienijančios medžiotojų klubus ir būrelius, neturi teisės reikalauti jas įtraukti į komisijų sudėtį. Mano, kad medžiotojų asociacijos, vienijančios medžiotojų klubus ir būrelius, neturi teisės reikalauti būti įtrauktos į teisės medžioti suteikimo ir panaikinimo komisijas. Departamentas Rašte pagrįstai nurodė, kodėl teisės medžioti suteikimo ir panaikinimo komisijos sudaromos tik iš Departamento darbuotojų.

Teismas

k o n s t a t u o j a :

5. Byloje ginčas keliamas dėl Komisijos 2022 m. sausio 17 d. sprendimo Nr. 21 R-29(AG-776/06-2021) teisėtumo ir pagrįstumo.

6. Administracinės bylos ir Komisijos bylos medžiaga nustatyta, kad pareiškėjai Lietuvos medžiotojų sąjunga „Gamta“ ir Sūduvos medžiotojų sąjunga 2021 m. rugsėjo 15 d. kreipėsi į Departamentą prašydami sudaryti naujas teisės medžioti suteikimo ir panaikinimo komisijas į jas įtraukinat medžiotojų asociacijų, vienijančių medžiotojų klubus ir būrelius, atstovus.

Pareiškėjai kreipimesi nurodė, jog iki 2019 m. lapkričio mėn. į šias komisijas buvo įtraukti medžiotojų asociacijų atstovai, tačiau Departamentas 2019 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. AD1-232 pakeitė komisijų sudėtis, iš jos pašalindamas visų medžiotojų asociacijų atstovus. Pareiškėjų teigimu, Departamento įsakymas grubiai pažeidė visuomeninių organizacijų teises, o Departamentą padarė labiau uždaru ir nedemokratišku, vengiančiu konstruktyvių ryšių su medžiotojus vienijančiomis organizacijomis ir tuo pačiu darantis žalą valstybės biudžetui, nes kiekvieno egzamino eigą stebi mažiausiai 5 valstybės tarnybos darbuotojai (įskaitant imuniteto tarnybą).

7. Departamentas į pareiškėjų kreipimąsi atsakė 2022 m. spalio 12 d. Raštu, kuriame nurodė, jog Medžioklės įstatymo 5 straipsnio 6 dalies 2 punkte numatyta, kad medžiotojų asociacijos dalyvauja įstatymo nustatyta tvarka sudaromų komisijų darbe ir siūlo į jas savo atstovus, tačiau Departamento teisės medžioti suteikimo ir panaikinimo komisijos sudėtis įstatyme nėra reglamentuota. Taip pat nurodė, kad iki 2019 m. sausio 1 d. galiojusioje Medžioklės įstatymo 14 straipsnio 3 dalyje buvo įtvirtinta nuostata, kad medžioklės egzaminą organizuoja ir teisę medžioti suteikia Departamento teisės medžioti suteikimo ir panaikinimo komisijos, tačiau šiuo metu galiojančio Medžioklės įstatymo 14 straipsnio 3 dalyje ir 16 straipsnio 1 dalyje reglamentuota, kad medžioklės egzaminą organizuoja ir teisę medžioti suteikia bei panaikina Departamento teisės medžioti suteikimo ir panaikinimo komisijos, kurios sudaromos tik iš Departamento darbuotojų. Šiuo aspektu papildomai nurodė, kad medžiotojų asociacijų, kurios rengia medžiotojų mokymo kursus, dalyvavimas medžioklės egzamine prieštarautų VAĮ 3 straipsnyje įtvirtintam objektyvumo principui.

8. Pareiškėjai nesutikdami su Departamento Raštu, kreipėsi su skundu į Komisiją, kuri 2022 m. sausio 17 d. Sprendimu tenkino pareiškėjų skundą, t. y. panaikino Departamento Raštą ir įpareigojo Departamentą iš naujo išnagrinėti pareiškėjų kreipimąsi ir priimti teisės aktų reikalavimus atitinkantį administracinį sprendimą.

Komisija Sprendime padarė išvadą, kad atsakovas netinkamai aiškino Medžioklės įstatymo aktų nuostatas, nenurodė teisinių ir faktinių pagrindų bei kitų administraciniam sprendimui įtakos turėjusių aplinkybių; nusprendė, jog Raštas neatitinka administraciniam sprendimui keliamų reikalavimų, nustatytų VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5, 6 punktuose, t. y. pripažino, kad jis (Raštas) iš esmės yra neteisėtas.

9. Atsakovas nesutikdamas su Komisijos Sprendimu, kreipėsi į teismą.

10. Teismas, visų pirma, pažymi, kad atsakovas šioje administracinėje byloje pagal vykdomų funkcijų apimtį bei paskirtį, veiklos pobūdį, turimus įgaliojimus priskirtinas viešojo administravimo subjektams, todėl savo veikloje (taip pat ir priimdamas administracinius aktus) privalo vadovautis VAĮ nuostatomis. Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 1 punkte nustatytas įstatymo viršenybės principas, kuris reiškia, kad viešojo administravimo subjektų kompetencija turi būti nustatyta įstatymu, o veikla atitikti įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus, kad administraciniai aktai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais.

11. VAĮ 10 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad administraciniame sprendime, be kita ko, turi būti nurodytas atliekamas tvarkomasis veiksmas arba asmenims nustatytos teisės ir (ar) pareigos (4 punktas); administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės (5 punktas); administracinio sprendimo motyvai (6 punktas).

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (*toliau – ir LVAT*) savo jurisprudencijoje yra konstatavęs, kad VAĮ 8 straipsnio (įstatymo redakcija, galiojusi iki 2020 m. lapkričio 1 d.) nuostatos reiškia, jog akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų reikalavimų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (*žr., pvz. 2009 m. kovo 27 d. nutartį, priimtą administracinėje byloje Nr. A756-420/2009; 2010 m. gruodžio 8 d. nutartį, priimtą administracinėje byloje Nr. A-756-686/2010; 2015 m. spalio 6 d. nutartį, priimtą administracinėje byloje Nr. A-3061-858/2015; ir kt.*).

12. Iš Komisijos vertinto Rašto, kuriuo atsakyta į pareiškėjų prašymą sudaryti naujas teisės medžioti suteikimo ir panaikinimo komisijas, įtraukiant vienijančių visuomeninių organizacijų atstovus, turinio matyti, kad jis iš esmės yra abstraktaus pobūdžio, jame neišdėstyti konkretūs atsisakymo tenkinti pareiškėjų prašymą motyvai, Departamento argumentai iš esmės yra nukreipti vien tik į teisinio reglamentavimo pacitavimą. Be to, iš Rašto taip ir neaišku, tai koks gi buvo priimtas konkretus Departamento sprendimas dėl pareiškėjų prašymo sudaryti naujas teisės medžioti suteikimo ir panaikinimo komisijas, įtraukiant medžiotojus vienijančių visuomeninių organizacijų atstovus.

Departamentas Rašte pacitavęs atitinkamas teisės aktų nuostatas nurodė, kad jis teisės medžioti suteikimo ir panaikinimo komisijas sudaro tik iš Departamento darbuotojų. Tačiau teismas pažymi, kad vien tai, jog Departamento teisės medžioti suteikimo ir panaikinimo komisijos sudėtis šiuo metu nėra reglamentuota teisės aktais, nereiškia, kad tokiose komisijose negali dalyvauti medžiotojus vienijančių visuomeninių organizacijų atstovai. Juo labiau, kad Medžioklės įstatymo 5 straipsnio 6 dalies 2 punkte yra labai aiškiai įtvirtinta, kad medžiotojų asociacijos, vienijančios medžiotojų klubus ir būrelius, dalyvauja šio įstatymo nustatyta tvarka sudaromų komisijų darbe ir siūlo į jas savo atstovus.

Kaip galima suprasti iš Departamento skundo (iš Departamento Rašto tas neišplaukia), jis iš esmės jau sutinka, kad medžiotojų asociacijos, vienijančios medžiotojų klubus ir būrelius, gali dalyvauti minėtų komisijų veikloje, nes tokio draudimo teisės aktuose nėra, tačiau Departamentas sudarydamas atitinkamas komisijas turi diskrecijos teisę. Šiuo aspektu teismas taip pat pažymi, kad viešojo administravimo subjekto diskrecijos teisė nėra absoliuti, tad ja remiantis ji turi būti tinkamai pagrįsta ir motyvuota, atitikti objektyvumo ir kitus viešojo administravimo principus.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, akivaizdu, kad Departamentas gavę pareiškėjų konkretų prašymą turėjo arba užtikrinti (priimant atitinkamą sprendimą ar sprendimus) jų teisę dalyvauti teisės medžioti suteikimo ir panaikinimo komisijose, siūlant į jas savo atstovus, arba nurodyti konkrečias atsisakymo tai padaryti priežastis (Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų LR Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875, 35.3 papunktis), kurios turėjo būti pagrįstos tiek teisės aktų nuostatomis, tiek ir faktinėmis aplinkybėmis. Tačiau to padaryta nebuvo. Departamentas iš esmės apsiribojo tik formaliu teiginiu, kad teisės medžioti suteikimo ir panaikinimo komisijas sudaro tik iš Departamento darbuotojų; be to, šis teiginys iš esmės yra susijęs su praeitimi. Tačiau konkrečiai dėl pareiškėjų pateikto prašymo taip ir nebuvo pasisakyta, t. y. koks priimamas sprendimas, nepateikti tokio sprendimo motyvai ir pan. Pažymėtina ir tai, kad Rašte apie jokią Departamento diskrecijos teisę nekalbama.

13. Kaip matyti iš skundo teismui argumentų, įtakos atsakovo pozicijai - kad Komisijos būtų sudarytos tik iš Departamento darbuotojų, turėjo ir papildomos aplinkybės, tokios kaip Aplinkos ministerijos, formuojančios bendrą politiką aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės srityje, nuomonė, šių klausimų svarstymas Seimo komitetuose, STT išvados ir kt. Tačiau Rašte dėl šių aplinkybių visumos vertinimo nėra iš viso pasisakyta.

14. Teismas pažymi, kad nors Rašte ir yra pateikti Departamento tam tikri deklaratyvūs argumentai dėl galimo VAI 3 straipsnyje įtvirtinto objektyvumo principo pažeidimo, tuo atveju, jei egzaminu komisijoje dalyvautų medžiotojų asociacijų nariai, tačiau šių argumentų neindividualizavus pareiškėjų atžvilgiu, nepagrindus nei teisiniais, nei faktiniais pagrindais, jie negali būti laikomi teisėtu Rašto pagrindimo pagrindu. Rašte nėra nurodyta, ar buvo vertinamas asociacijų (nagrinėjamu atveju pareiškėjų) šališkumas, neobjektyvumas trečiųjų asmenų (laikančių egzaminą ar kt.) atžvilgiu, ar buvo nustatyti konkretūs atvejai, turėję lemiamos reikšmės tokiai nuomonei pagrįsti ir pan.

15. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad Departamento Raštas neatitinka VAI 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktų reikalavimų, t. y. jis iš esmės yra nemotyvuotas. Tad LAGK visiškai pagrįstai šį Raštą panaikino bei įpareigojo Departamentą iš naujo išnagrinėti pareiškėjų kreipimąsi ir priimti teisės aktų reikalavimus atitinkantį administracinį sprendimą.

Atkreiptinas dėmesys, kad Departamentas savo skunde nurodė, jog jam nesuprantama kaip įvykdyti LAGK Sprendimą nepanaikinant Departamento direktoriaus 2019 m. lapkričio 27 d. įsakymą. Tačiau teismas šiuo klausimu dėl įsakymo panaikinimo ar nepanaikinimo nepasisako, nes tai nepatenka į šios bylos nagrinėjimo ribas. Pabrėžtina tik tai, kad LAGK priimtas Sprendimas yra aiškus ir suprantamas, tad jokių neaiškumų, susijusių su jo vykdymu, negali ir neturėtų kilti, t. y. Departamentas yra įpareigotas iš naujo išnagrinėti pareiškėjų kreipimąsi ir priimti VAI 10 straipsnio 5 dalies reikalavimus atitinkantį administracinį sprendimą.

Taigi, Departamento skundas atmetamas kaip nepagrįstas, o LAGK Sprendimas paliekamas nepakeistas (ABTĮ 88 straipsnio 1 punktas).

16. Pažymėtina ir tai, kad nors atsakovas teismui pateiktame skunde nurodė teisinį pagrindą bei kitas aplinkybes, susijusias su Rašto teisėtumu bei kurie nebuvo nurodyti Rašte, tačiau pagal LVAT suformuotą teismų praktiką, administracinio akto priėmimo motyvai pagal įstatymą privalo būti nurodomi pačiame administraciniame akte. Skundžiamo sprendimo priėmimo motyvų nurodymas teismo proceso metu neturi būti vertinamas ir nedaro įtakos nemotyvuoto sprendimo teisėtumui (žr. *pvz.*, 2013 m. birželio 13 d. sprendimą, priimtą administracinėje byloje Nr. A-502-940/2013; 2015 m. sausio 8 d. nutartį, priimtą administracinėje byloje Nr. A-1-502/2015). Pabrėžtina, kad teismas nėra įgalintas atsižvelgti į skundžiamų sprendimų priėmimo pagrindų papildymus, teikiamus atsiliepimų, skundų ar kitokių procesinių veiksmų metu, jei tie papildymai savo esme yra visiškai nauji teisės aktų priėmimo pagrindimo pagrindai. Priešingu atveju, teisminės gynybos besikreipusiam asmeniui taptų sunku apsiginti, o teismui apibrėžti bylos nagrinėjimo ribas bei priimti sprendimą, todėl kai yra skundžiamas teisės aktas, yra vertinama, kokiais faktiniais pagrindais jis priimtas bei kokia teisinė kvalifikacija

pritaikyta. Tai ir yra bylos nagrinėjimo ribos. Tik esant konkrečioms teisės aktų priėmimo pagrindams, aiškiam teisiniam įvertinimui, įmanoma pasisakyti dėl tokių skundžiamų sprendimų teisėtumo bei pagrįstumo (žr. pvz., LVAT 2014 m. balandžio 9 d. nutartį, priimtą administracinėje byloje Nr. A-556-1068/2014; ir kt.). Todėl, kaip ir nagrinėjamu atveju, atsakovas, kaip viešojo administravimo subjektas, negali taisyti priimto ir ginčijamo administracinio akto (Rašto) trūkumų nurodydamas papildomą ir kitokią teisinį akto pagrindimą tai atlikdamas nagrinėjant ginčą teisme.

17. Teismas atkreipia atsakovo dėmesį ir į tai, kad LVAT praktikoje yra konstatuota, jog teismo sprendimas, kuriuo panaikinamas viešojo administravimo subjekto priimtas aktas dėl to, jog jame nėra aiškūs jo priėmimo motyvai, nereiškia, kad viešojo administravimo subjektas yra įpareigojamas priimti priešingą sprendimą – šiuo atveju viešojo administravimo subjektas gali priimti bet kokį sprendimą (ir tokį patį, koks buvo priimtas anksčiau), tačiau jame turi būti aiškiai nurodyti tokio sprendimo priėmimo motyvai (žr., pvz., 2014 m. sausio 8 d. nutartį, priimtą administracinėje byloje Nr. A-602-2008/2013; 2014 m. vasario 4 d. nutartį, priimtą administracinėje byloje Nr. A-602-2014).

Teismas, remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 84–87 straipsniais, 88 straipsnio 1 punktu, 132 straipsnio 1 dalimi, 133 straipsniu,

n u s p r e n d ž i a :

Atsakovo Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos skundą dėl Lietuvos administracinių ginčų komisijos sprendimo panaikinimo atmesti kaip nepagrįstą.

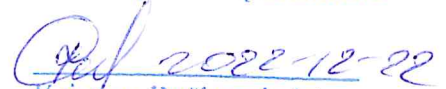
Sprendimas per trisdešimt kalendorinių dienų nuo jo priėmimo ir paskelbimo dienos gali būti skundžiamas apeliacine tvarka Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui, apeliacinį skundą paduodant per Vilniaus apygardos administracinį teismą

Teisėjas

Saulius Jakaitis

NUORAŠAS TIKRAS

Teismo posėdžių sekretorė

Kristina Ručkauskaitė